

Afgørelser – Reg. nr.: 01451.00

Fredningen vedrører: Tibirke Bakker

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

04-01-1951

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

K E N D E L S E

afsagt den 4. januar 1951

af naturfredningsnævnet for Frederiksborg amt.

Fra overretssagfører Thorvald Mikkelsen har nævnet paa forfatteren Johs. V. Jensens vegne (for dennes fornyligt indtrufne død) modtaget anmodning om (uden erstatning) at frede dennes ejendom matr. nr. 14 a c af Tibirke by og sogn.

Med denne anmodning fulgte en udtalelse fra forfatteren, saalydende:

"Tibirke Bakker er en Morænedannelse fra Istiden, hvor der kun i Lavningerne findes Miler af Flyvesand. Resten, i Toppen og Grunden, bestaar af Ler, Grus og Sten. For en fyrretyve Aar siden var Bakkerne ikke bevoksede, som gamle eksisterende Fotografier kan vise. Nu er Ellemosen foran en næsten kompakt Birkeskov. Ved Frøspredning fra Hegnet har Fyr og Gran spredt sig paa Bakkerne, foruden at Ejerne af Sommerhusene selv har beplantet, saa Bakkerne, der før stod med rene, frie Konturer, nu har Præg af et Skovlandskab. Det er ikke i Overensstemmelse med Lokaltetens oprindelige Natur at fremme Beplantningen, tværtimod: den selvsaaede Fyrrebestand skulde holdes nede, om muligt fældes, for at gengive Bakkerne deres Linier i Toppen. Før Grundene blev solgt til Sommerhuse, var en Del under Dyrkning. Resten henlaa i Lyng.

Et enkelt Parti havde aldrig været dyrket: Bakken, som min Kone og jeg købte og byggede paa i 1913. Det er en Kuppel, for stejl for Ploven, bevokset med Lyng og Enebær; som den endnu henligger, er den en urørt Relikt fra Istiden, 4-5 Tønder stor, og skulde aldrig udparcelleres eller bebygges med mere end den Bygning, der findes derpaa."

Til denne udtalelse kan nævnet, som for tiden beskæftiger sig med planer om gennem fredning at regulere og begrænse den beplantning, der utvivlsomt har bredt sig for stærkt (bl.a. fordi træerne i krigsaarene havde værdi som brændsel) bemærke følgende:

De nordlige arealer (Nørrevang, Nørrevænge eller Øvrevænge) er ikke fredede, men er for størstedelens vedkommende dækket af skovbrynsreglen (naturfredningslovens § 25).

De mellemste arealer er behæftet med ret stærke, frivillige fredningsservituter, der netop tilsigter at bevare bakkedragenes landskabelige enhed og i det hele den oprindelige skønhed og fred, der giver Tibirke bakker sin særegne tiltrækning, samt forsøge at genskabe bakkernes oprindelige karakter af hedelandskab.

For de sydlige arealer findes derimod ingen fredningsbestemmelser, væsentligst fordi en enkelt ejer (der har ca. 10 td. land) stadig har forbeholdt sig sin udstykningsret.

Det staar nævnet klart, at det næppe vil være muligt - i alt fald ikke i større omfang - paany at faa arealerne til at falde i lyng, og at det kan være vanskeligt, men forhaabentlig ikke uigennemførligt, ved hensigtsmæssige bevoksningsbestemmelser og gennem ejernes loyale medvirken i nogen grad at faa bakkerne frilagt.

Saa meget mere paaskønner man den af forfatteren Johs. V. Jensen udviste interesse og det af ham tagne initiativ.

Idet man anser denne fredning som forbilledlig for de øvrige lodejere

b e s t e m m e s f ø l g e n d e :

Ejendommen matr. nr. 14 a c af Tibirke by og sogn skal stadig henligge i sin nuværende tilstand.

Det skal navnlig være forbudt:

- 1) at opføre bygninger af nogen art (udover den nuværende), herunder drivhuse, garager, boder og skure, samt at anbringe indretninger, der kan virke skæmmende, saasom ledningsmaster og lign.
- 2) at foretage afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon eller henkaste affald herpaa,
- 3) at foretage beplantning af arealet,
- 4) at anlægge veje eller stier eller tilstaa tredjemand vej-

rettigheder.

- 5) at benytte arealet til teltslagning, som lejrplads eller som parkeringsplads.

Om den eksisterende, meget spredte beplantning (enebær, birk og enkelte fyrretræer) kan opretholdes uændret, maa nævnet forbeholde sig at tage standpunkt til ved gennemførelsen af den foranævnte fredningsplan for Tibirke bakker.

Denne kendelse vil være at tinglyse som servitutstiftende paa matr. nr. 14 a c af Tibirke by og sogn,

Paataleret har fredningsnævnet for Frederiksborg amt og Danmarks Naturfredningsforening.

Carl Poulsen

H. V. Hansen.

Ændringer i eller Omstødelse af denne Kendelse kan kun kræves, hvis den inden 4 Uger indankes for Overfredningsnævnet, Slotsholmsgade 10, København K.

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Fredningsnævnet for Nordsjælland

Sdr. Jernbanevej 18B

3400 Hillerød

Tlf. 47 33 87 32

E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

www.fredningsnaevn.dk

Den 16. april 2020 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-058-2019 – Ansøgning om tilladelse til at ændre hegnsføringen i Klammerhøjfolden i Tibirke Bakker, Gribskov Kommune.

Ansøgningen:

Gribskov Kommune og foldens grundejere har den 18. september 2019 rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet der søges om nævnets dispensation til en ændret hegnsføring i Klammerhøjfolden beliggende i Tibirke Bakker. Af henvendelsen til fredningsnævnet fremgår blandt andet:

” Folden udgør en del af Natura 2000 habitatområde Tisvilde Hegn og Melby Overdrev. Desuden hviler der 2 fredninger på området, nemlig kendelse af 4/1 – 1951 på matr. 14ac Tibirke By og Overfredningsnævnets kendelse af 28/9 – 1957 på resten.

Fredningens formål er:

- at bevare området som åbne lyngklædte bakker med enebær
- at sikre en mindstestørrelse på sommerhusgrundene
- at sætte rammer for sommerhusenes størrelse og udseende

Disse formål beskyttes tillige af en række privatretlige deklarationer og servitutter, tinglyst på ejendommene.

Projektet

Frederiksborg Amt og senere Gribskov Kommune har igennem årene fornyet og vedligeholdt fårehegnene og færistene i folden. Hegnslinien er ganske kompliceret, da alle deltagende grundejere har inderhegn uden får omkring deres sommerhuse.

Store dele af hegningen er imidlertid nu udtjent, og en nyhegning er påkrævet. Hertil kommer et ønske om at indlemme en ny stor grund (matr. 14a) i folden. Desuden har flere grundejere ønsker om mindre justeringer af deres hegnslinjer. Nogle få grundejere udtræder af folden, hvilket desværre medfører en mere snørklet hegnslinje end tidligere.

Nyhegningen vil bestå i et ca. 3500 meter langt nethegn på Robinia-pæle samt et antal færiste, klaplåger og led. I princippet som eksisterende fold. Hegnslinien er vist på de tilhørende 2 kortbilag henholdsvis med og uden luftfoto.

Projektet omfatter tillige:

- Eksperiment med slåning af revling på nordskråninger, hvor revlingen trænger sig ind på hedyngen. Desværre findes der ingen dyr, som æder revling.

- Rydning af skovfyr, røn og andre træer og buske i det store enebærkrat på matr. 14ac.

Baggrund

Grundejerne har igennem 1900-tallet bestræbt sig på at holde bakkerne lysåbne, men opgaven er blevet gradvis vanskeligere som følge af den naturlige succession og ikke mindst nærheden på Tisvilde Hegn. Fra 1980'erne opstod derfor tanken om at udføre naturpleje i bakkerne ved hjælp af får, som kunne begrænse den værste opvækst af uønskede træer og buske. Man var sig bevidst, at den største trussel mod hedelyng og enebær er tilgroning, skygge og næringsberigelse. I 1992 indgik en halv snes grundejere efter nogle indledende vellykkede eksperimenter en aftale med daværende Frederiksborg Amt om etablering af en fårefold hegned af amtet og et antal får stillet til rådighed af fåreholder Ole Christensen, Ramløse. Aftalen mellem grundejerne og amtet blev fornyet og folden udvidet til 13 hektar i 2002. Efter amtets nedlæggelse i 2007 indtrådte Gribskov Kommune i amtets rolle og opgaver. Aftalegrundlaget har igennem 25 år været en hegnsaftale med amtet og en græsningsaftale med fåreholder. Takket være dette samarbejde har det været muligt at vedligeholde bakkerne som lysåben natur med hedelyng og enebær. Der har dog samtidig løbende været gjort en stor indsats med at rydde krat og fælde træer for at forebygge skovdannelse.

Forud for denne ansøgning har konsulent Anna Bodil Hald, Natur & Landbrug på vegne grundejere og kommune udarbejdet et forslag til forvaltning af området. På baggrund af dette forslag vil der ske justeringer i driften af fåreholdet, ligesom der altså f.eks. lægges op til forsøg med bekæmpelse af revling.

Fåregræsningen har haft en udpræget gavnlig virkning på vegetationen. Fremhæves bør, at folden på Miljøstyrelsens HNV-kort 2019 ligger på værdierne 8 – 10, hvilket er i den høje ende. Naturligtilstanden er senest af Miljøstyrelsen bedømt til klasse I (høj) og II (god), samlet kategoriseret som gunstig bevaringsstatus.

Det er denne fine tilstand, som det for både grundejerne og Gribskov Kommune som tilsyns- og plejemyndighed er magtpåliggende at fastholde.”

De i henvendelsen nævnte kortbilag er vedhæftet denne afgørelse og udgør en integreret del heraf.

De ansøgende grundejere anmodede den 21. marts 2020 fredningsnævnet om snarest at træffe afgørelse i sagen henset til planlægningen af den forestående græsningssæson.

Høringssvar:

Gribskov Kommune, der blandt andet er tilsyns- og plejemyndighed for fredningen, har på foranledning af fredningsnævnet den 4. marts 2020 supplerende angivet blandt andet:

”Det ønskede hegn skal opføres i et område, der er omfattet af 2 fredningsafgørelser fra henholdsvis 1951 og 1957, ligesom det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 135 (habitat-område 119). Flere af matriklerne indenfor Klammerhøjfolden er ligeledes omfattet af fredningsdeklaration lyst 25.

januar 1955, hvor fredningsnævnet er påtaleberettiget.

Fredningsnævnet spørger:

1. om Gribskov Kommune som tilsyns- og plejemyndighed for fredningen har vurderet, hvorvidt den ændrede hegnsføring kræver fredningsnævnets dispensation?

2. om Gribskov Kommune har vurderet det ansøgtes påvirkning af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag samt eventuelle påvirkning af arter, der er omfattet af Habitatdirektivet bilag IV.

Ad. 1. Kræver ændret hegnsføring fredningsnævnets dispensation?

I fredningsafgørelserne af henholdsvis 1951 og 1957 er placering og opsætning af hegn ikke omtalt.

Modsat omtaler fredningsdeklarationen af 1955 hegn under punkt D 1:

Der maa ikke sættes Hegn om Parcellerne. Dog skal det være tilladt at opsætte et Markhegn ved den nuværende Ejendoms nordøstlige Skel imellem den derværende Sti og Resten af Ejendommen samt langs Grænsen mod Sognevejen.

Fredningsdeklarationen af 1955 er lyst i forbindelse med udstykning af matr.nr. 14c Tibirke By og omfatter matriklerne 14c, 14cn, 14co og 14cp alle af Tibirke By jf. Tinglysning.dk. Disse matrikler indgår alle i Klammerhøjfolden, og der ønskes mindre justeringer af hegnsføringen på disse matrikler. Derfor søges fredningsnævnets dispensation.

Fredningsnævnet har tidligere meddelt tilladelse i følgende sager:

- FS 119/2006, matr.nr. 14 cp Tibirke By, Johs. V. Jensens Vej 5 (Fårehegn. Ny hegning i tilknytning til eksisterende hegning).
- FS 058/2012, matr.nr. 14co Tibirke by, Bækkebrovej 38 (Fårehegn. Udvidelse af eksisterende hegning).

Kommunen mener, at det ganske vist er hensigtsmæssigt, at arealerne fremstår åbne og tilgængelige, men at det samtidig er vigtigt, at området sikres mod opvækst og tilgroning. Dette er også et gennemgående tema i fredningerne i Tibirke Bakker. Græsning er den mest skånsomme og naturlige metode til dette. Ud fra en samlet vurdering er det således kommunens opfattelse, at en fortsat, men justeret, hegning ikke vil stride mod fredningsdeklarationens formål. Dette vil heller ikke stride imod intentionen i fredningsafgørelsen af 1957.

Den fortsatte adgang til arealet (folden) vil blive sikret med et antal klaplåger og færister.

Ad. 2. Har kommunen vurderet det ansøgte i forhold til Natura 2000?

Tibirke Bakker er beliggende i Natura 2000-område nr. 135 (habitatområde 119). I projektområdet (Klammerhøjfolden) er der udpeget følgende naturtyper:

- Enebærklit
- Klithede
- Grå/grøn klit

Jævnfør Miljøstyrelsens kortmateriale på <http://miljoegis.mim.dk/spatialmap?%20&&profile=natura2000planer2-2016> samt gældende Natura200-områder pr. 1.11.2018 <http://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000-afgraensning-nov2018gaeldende>. Området har generelt karakter af lynghede og overdrev.

Arterne på udpegningsgrundlaget, stor kærguldsmed og stor vandsalamander, forekommer ikke i Tibirke Bakker. Markfirben, som er fredet og omfattet af habitatdirektivets bilag IV er registreret i projektområdet.

De nævnte naturtyper er følsomme for tilgroning med træer og buske, idet de karakteristiske lave urte- og vedplantesamfund let skygges væk af højere planter. Det er derfor vigtigt at begrænse opvækst af træer og andre buske end enebærbuske. Særligt for hedelyngen gælder, at den har en få årtier lang livscyklus, hvorefter den dør. Slid, gnav, brand og mekanisk påvirkning har generelt en positiv indvirkning på hedelyngens evne til selvfornyelse. Markfirben er vekselvarme og solelskende, hvorfor de trives bedst på lysåbne arealer med gode muligheder for skjul og føde.

Får og andre græssere fremmer landskabstyper som ovenfor beskrevet, hvilket også ses af, at naturtilstanden i Klammerhøjfolden i 2017 blev vurderet af Miljøstyrelsen til Naturtilstandsklasse II = God tilstand eller gunstig bevaringsstatus. Det skal bemærkes, at får har græsset i Klammerhøjfolden i mere end 25 år.

Det er Gribskov Kommunens vurdering, at det ansøgte, ikke medfører forringelse eller væsentlig forstyrrelse af de udpegede naturtyper og beskyttede arter i Natura 2000-området samt at fortsat græsning er afgørende for fastholdelse af naturtypernes gunstige bevaringsstatus.”

Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov afdeling, har den 9. november 2019 oplyst, at foreningen ikke har bemærkninger til kommunens forslag til en ændret hegnsføring i Klammerhøjfolden. Foreningen har dog supplerende angivet:

”DN har dog haft samtaler om sagen med såvel Grundejerforeningen som Gribskov Kommune. Det er på den baggrund DN's opfattelse at såvel kommunen som grundejerforeningen ønsker, at der opnås en bedre pleje af området med henblik på at bevare den særegne natur og om muligt genskabe noget af det, som måtte være gået tabt. Begge parter er også enige om at dette bør ske med udgangspunkt i de faglige rapporter, der er udarbejdet for området. Der er tillige enighed om at det er ønskværdigt, hvis plejearbejdet i samarbejde med grundejerne kunne udstrækkes til igen at omfatte de grundejere, som er udtrådt af samarbejdet, og evt. gerne flere.

DN skal på den baggrund opfordre fredningsnævnet til at indkalde til et møde med alle parter og der gerne afprøve DN's opfattelse, og ifald den holder stik, da give parterne en kortere frist på f.eks. 3 måneder til at udarbejde et mere omfattende og bedre forslag til pleje af Klammerhøjfolden m.v., som alle vil kunne enes om.”

Foreningen af Grundejere i Tibirke Bakker har i et indlæg af 31. oktober 2019 blandt andet angivet:

” Bestyrelsen for Foreningen af Grundejere i Tibirke Bakker kan som påtaleberettiget i forhold til gældende rådighedsdeklarationer ikke godkende hegnslinjer og hegnsmateriel for Klammerhøjfolden ...

Bestyrelsen for Foreningen af Grundejere i Tibirke Bakker værdsætter de mange initiativer, der pågår omkring naturplejen og herunder det høje ambitionsniveau, der tegner sig blandt grundejerne. Tilsvarende værdsætter vi, at kommunens konsulentrapport vedrørende naturtilstanden i Klammerhøjfolden klart beskriver, hvordan den fremtidige pleje bør tilrettelægges for at rette op på naturtilstanden. Beklageligvis lægges der i ansøgningen op til en opdeling af den oprindelige Klammerhøjfold, idet en række grundejere er udtrådt med den begrundelse, at plejen tilsyneladende forsættes

uforandret på et mangelfuldt niveau, og at der i det af kommunen fremsatte udkast til en forvaltningsplan ikke gives svar på, hvordan konsulentrapportens konklusioner tænkes implementeret.

Når bestyrelsen således ikke kan godkende den ansøgte opdeling af Klammerhøjfolden, skyldes det, at de nye hegnslinjer kompromitterer de landskabsværdier, som de privatretlige deklarationer samt 1957 fredningen skal beskytte, idet landskabet og bakkedragene vil blive gennemskåret på kryds og tværs af fårehegn. Dette i kontrast til den nuværende hegning, der mere nænsomt kranser det karakteristiske landskab. I overensstemmelse med kommunens konsulentrapport, anbefaler bestyrelsen derfor også, at fremtidige hegninger etableres med el-hegn. Dels fremstår el-hegn mere diskrete i landskabet end fårehegn, ligesom de jævnfør konsulentrapporten åbner mulighed for varieret græsningstryk samt variation af dyreart til græsning.

Vi indstiller således til Fredningsnævnet, at behandlingen af ansøgningen stilles i bero, indtil der fundet en løsning, der indebærer, at folden ikke deles op. Dette forudsætter, at der foreligger en konkret plan for græsning, der lever op til fredningens krav og konsulentens anbefalinger. Vi opfordrer Gribskov kommune til at bistå med at hegned levetidsforlænges, ligesom vi anbefaler at græsningen fortsættes uforandret, indtil der er fundet en for alle parter god fremtidssikret løsning. Denne løsning er en fortsættelse af tilstanden gennem de senest to år, hvor arbejdet med at udforme en ny græsningsaftale har pågået.

Grundejerforeningens bestyrelse forventer, at en sådan løsning snarest kommer på plads, og bestyrelsen bistår fortsat gerne hermed.”

Foreningen har i et supplerende indlæg af 23. januar 2020 oplyst, at de ansøgte hegnslinjer fortsat ikke kan godkendes af foreningen. Det er endvidere supplerende angivet blandt andet:

”Gribskov Kommune har den 18. september 2019 rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland i anledning af en ønsket ændret hegnsføring i Klammerhøjfolden beliggende i Tibirke Bakker. Det ønskede hegn skal opføres i et område, der er omfattet af 2 fredningsafgørelser fra henholdsvis 1951 og 1957, ligesom det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 135 (habitat-område 119). De 2 fredningsafgørelser indeholder ikke direkte eller specifikke bestemmelser om hegning.

Nævnnsformanden beder i relation til henvendelsen fra Gribskov Kommune denne om som tilsyns- og plejemyndighed for fredningerne konkret at vurdere, hvorvidt det ansøgte hegn kræver fredningsnævnets dispensation.

Bestyrelsen for Foreningen af Grundejere i Tibirke Bakker ønsker herved at henlede Nævnnsformandens opmærksomhed på, at de arealer, der er omfattet af 1957 fredningen, ligeledes er underlagt privatretslige rådighedsdeklarationer, der forudsætter dispensation i forbindelse med hegning fra Danmarks Naturfredningsforening og fra Bestyrelsen for Foreningen af Grundejere i Tibirke Bakker hver for sig. Af det indsendte høringssvar fra bestyrelsen for Foreningen af Grundejere i Tibirke Bakker fremgår, at foreningen ikke kan godkende de foreslåede hegnlinjer, hvorfor det ansøgte hegnsprojekt – jævnfør gældende deklarationer - ikke kan realiseres i dets nuværende form.

Foreningens synspunkt er, at den nuværende fold, hvor alle grundejere ønsker græsning, men ikke indbyrdes kan komme overens om ambitionsniveauet, skal bevares i dens nuværende form.

Foreningen finder således den foreslåede nyhegning på kryds og tværs af bakkedragene uacceptabel, og bestyrelsen har tilbudt grundejerne at søge de indbyrdes uoverensstemmelser forliget.

Tibirke Bakker er som bekendt - både hvad angår landskabsplejen og bygningers udseende og placering - underkastet en række rådighedsdeklarationer med Danmarks Naturfredningsforening og bestyrelsen for Foreningen af Grundejere i Tibirke Bakker som rådighedshavere.

1957 fredningen kan i denne sammenhæng betragtes som offentlighedens adgang til at begrænse og eller annullere de dispensationer, som rådighedshaverne måtte give grundejerne, såfremt Fredningsnævnet finder dispensationerne til skade for de landskabelige værdier. Foreningen af Grundejere i Tibirke Bakker værdsætter denne unikke juridiske konstruktion, der tillader det privatejede Tibirke Bakker en vidtgående selvforvaltning under ansvar i forhold til Fredningsnævnet.”

Bortset fra, at den ansøgte hegning som nævnt ikke kan realiseres, vil bestyrelsen for Foreningen af Grundejere i Tibirke Bakker sætte pris på, hvis Fredningsnævnet vil fastholde den tidligere praksis, hvor forhold, der forudsætter dispensation fra gældende rådighedsdeklarationer, underkastes Fredningsnævnets kontrol, såfremt rådighedsindehaverne udsteder dispensation.”

Miljøstyrelsen har den 31. oktober 2019, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet angivet:

” Der søges om tilladelse til at ændre hegnføringen i Klammerhøjfolden, Tibirke Bakker.

Det ansøgte vedrører dels en enkelt ejendom (matr.nr. 14ac Tibirke by, Tibirke) omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 4. januar 1951.

Følgende er uddrag af fredningsbestemmelserne:

Ejendommen matr.nr. 14 ac af Tibirke by og sogn skal stadig henligge i sin nuværende tilstand.

Det skal navnlig være forbudt:

- 1) at opføre bygninger af nogen art (udover den nuværende), herunder drivhuse, garager, boder og skure, samt at anbringe indretninger, der kan virke skæmmende, saasom ledningsmaster og lign.
- 2) at foretage afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon eller henkaste affald herpaa,
- 3) at foretage beplantning af arealet,
- 4) at anlægge veje eller stier eller tilstaa tredjemand vejrettigheder,
- 5) at benytte arealet til teltslagning, som lejrplads eller som parkeringsplads,

Den øvrige del af de involverede ejendomme er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 28.9.1957, hvor det bl.a. bestemmes

1.Vedrørende bevoksning med træer og buske gælder de bestemmelser, som fremgår af vedhæftede kort nr. Fr. 152, således at kortets angivelse af bevoksningsgraden er at betragte som den maksimale grænse for tilladt bevoksning, dog at gyvel og enebær ikke kan forlanges fjernet

Ingen af de 2 fredninger rummer således explicitte bestemmelser vedr. hegning.

Det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 135 (habitatområde nr. 119.)

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 119:

119	Tisvilde Hegn og Melby Overdrev	1042	Stor kærguldsmed (<i>Leucorrhina pectoralis</i>)
		1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)
		2110	Forstrand og begyndende klitdannelse
		2120	Hvide klitter og vandremiler
		2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
		2140	* Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
		2160	Kystklitter med havtorn
		2180	Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter
		2190	Fugtige klitlavninger
		2250	* Kystklitter med enebær
		3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredder
		3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
		3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
		3160	Brunvandede søer og vandhuller
		7220	* Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
		9110	Bøgeskove på morbund uden kristtorn
		9130	Bøgeskove på muldbund
		9160	Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund
		9190	Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
		91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
		91E0	* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Af det tilsendte sagsmateriale fremgår det ikke, om Gribskov Kommune har vurderet ansøgningens påvirkning af natura 2000-områdets udpegningsgrundlag samt påvirkning af bilag IV-arter.”

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, kan der kun meddeles dispensation i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, og efter stk. 3 kan der, medmindre betingelserne i § 65, stk. 3, er opfyldt, ikke meddeles dispensation, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier (bilag IV-arter).

Fredningsnævnet lægger efter høringssvaret af 4. marts 2020 fra Gribskov Kommune til grund, at det ansøgte kræver fredningsnævnets dispensation.

Fredningsnævnet bemærker dernæst, at nævnet alene skal tage stilling til, hvorvidt det ansøgte kan tillades efter de fredningsafgørelser, der påhviler de ejendomme, som er omfattet af den foreliggende ansøgning. Hvorvidt andre forhold, herunder privatretlige reguleringer, er til hinder for det ansøgte, er ikke bestemmende for den afgørelse, som fredningsnævnet skal træffe. Blandt andet henset til at ansøgerne har anmodet om, at fredningsnævnet træffer en hurtig afgørelse samt at ansøgerne ikke har fremsat begæring om, at fredningsnævnets først træffer afgørelse, når en eventuel anden hegnsløsning er aftalt, finder nævnet det rigtigst at træffe afgørelse i relation til den foreliggende ansøgning.

De for denne afgørelse relevante fredningsafgørelser har navnlig til formål at sikre de landskabelige værdier i området samt at bevare og genoprette de nøgne, lyngklædte bakker og i øvrigt sikre status quo. Formålet med hegningen er at få arealet afgræsset med navnlig får for derved at forhindre opvækst af uønsket vegetation. En sådan afgræsning må anses som værende i overensstemmelse med fredningsformålene. Den ansøgte hegning skal erstatte et eksisterende, udtjent hegn, og udformningen af det eksisterende hegn og det ansøgte hegn vil i vidt omfang fremstå tilsvarende hinanden.

Forløbet af det ansøgte hegn beror på hvilke grundejere, der har ønsket at deltage i arealets afgræsning. Der er henset hertil ikke oplysninger i sagen, som godtgør, at det ansøgte hegn vil fremstå uhensigtsmæssigt i udformning eller placering. Fredningsnævnet finder på denne baggrund og henset til sagens øvrige oplysninger efter en samlet vurdering, at det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet finder endvidere at kunne lægge til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-3. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

En meddelt tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. En meddelt tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Der henvises i øvrigt til nedenstående klagevejledning.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på kla-

genævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
 - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:

Klammerhøjfoldens grundejere att: Carsten Hansen
 Gribskov Kommune
 Danmarks Naturfredningsforening
 DN i Gribskov
 Miljøstyrelsen
 Friluftsrådet
 Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
 Dansk Ornitologisk Forening
 DOF Nordsjælland
 Grundejerforeningen Tibirke Bakker

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.

Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.

Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Naturbeskyttelseslovens § 74

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.

Stk.2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 73, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbuddet aflyse fra tingbogen.

Stk.3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.

Stk.4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af et område eller for dyr og planter, der er beskyttet i medfør af loven, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.

Stk.5. Såfremt et påbud om at berigtige et ulovligt forhold omfattet af § 21, stk. 1, eller af regler udstedt efter § 21, stk. 2, nr. 2 og 5, ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning.

Klammerhøjhegningen

